

Naturskyddsföreningen Österåker

Vad vill partierna i Österåkers kommun göra för miljön under mandatperioden 2014 – 2018?

Stora faror hotar vårt klot. Vi överkonsumerar jordens tillgångar och vi påverkar klimatet. Detta är en ohållbar utveckling som pågår och vi ser att det finns mycket att göra. Det är synnerligen angeläget att snarast ta ställning till många miljöfrågor och vidta åtgärder för att inte äventyra balansen mellan människa, djur och natur.

Liksom inför förra valet vill Naturskyddsföreningen i Österåker därför att miljöfrågorna ges utrymme i valrörelsen. För att få veta vad partierna har för ambitioner inom miljöområdet under den kommande mandatperioden har föreningen även denna gång ställt samman ett antal viktiga miljöfrågor och sänt en enkät till alla partier, som är representerade i Österåkers kommunfullmäktige. Enkäten sändes ut både i pappersform och som bilaga till e-postmeddelande och innehöll dels s k kryssfrågor, dels rikligt med utrymme för kommentarer. Svarstiden sattes till före midsommar. Efter förlängning av svarstiden och flera påminnelser har vi fått utförliga svar på våra frågor från alla partier utom Moderaterna.

Vi hoppas att följande sammanställning av enkätsvaren hjälper väljarna att få en bild av partiernas tankar, ambitioner och prioriteringar när det gäller miljön i Österåker.

Christina Lundin

Naturskyddsföreningen i Österåker

Innehåll:

Båtliv	2
Naturskola, livsmedel och odlingsbar mark.....	4
Kommunikation och bebyggelse	10
Naturskydd, planering och medborgardialog.....	15

Båtliv, sidan 1 av 2

3 Inför valet 2010 ställde vi följande fråga: Östersjön måste värnas. Båtliv och varvsverksamhet är omfattande i vår kommun. Vad vill ditt parti göra för att minska miljöproblemen som detta medför? Samtliga partier svarade att de vill:

- Verka för att alla större marinor ska ha latrinanläggning.
- Verka för att fler miljövänliga båttvättar inrättas.

Fr.o.m. april 2015 blir det enligt lag förbjudet att tömma toalettavfall från fritidsbåtar i sjön. En pumpanläggning längst in i Tunaviken ska med stöd av s.k. LOVA-bidrag vara klar till årets båtsäsong. Ett par anläggningar finns sedan tidigare i drift inom kommunen. Det är långt ifrån tillräckligt för att förverkliga lagens avsikter. Om inte mer görs finns stor risk att lagen inte möts av lojalitet och följs av båtägarna.

Kommer ditt parti för att säkra att lagen tillämpas inom skärgårdskommunen Österåker:

- se till att en heltäckande och resurssatt åtgärdsplan för omhändertagande av toalettavfall från fritidsbåtar upprättas och sätts i verket under 2015 i samarbete med experter och ideella organisationer på området?

Mp, Kd, V, Rp och C har kryssat här

- se till att en uppföljning görs?

Mp, Kd, V, Rp och C har kryssat här

Och om ni kryssat för något av alternativen ovan, hur anser ni att man bör ge förvaltningen direktiv om detta/dessa uppdrag?

C: Detta går via kommunstyrelsen med direktiv till kommundirektör.

Rp: 1) KS får i uppdrag att utreda och vidta lämpliga åtgärder. Redovisning till KF i god tid inför säsongen -15

2) Miljö och hälsa får uppdrag att genomföra inspektioner och redovisa till KF efter säsongen -15.

Mp: Kommun tillsammans med båtklubbar. I vår budget för 2014 hade Mp på förslag att en båtsamordnare skulle projektanställas för att bl.a. arbeta med denna fråga.

Kommentera gärna:

Fp: Enligt de undersökningar som gjorts utgör inte kommunens varv & marinor inte miljöhot utan följer uppställda krav. Vi vill stötta utbyggnaden av tömningsstationer, t.ex Margretelund och Skärgårdsstad.

Rp: Roslagspartiet anser att båtlivet i kommunen är en mycket viktig tillgång för kommunen. Båtlivets förutsättningar måste vårdas och utvecklas.

S: För det första så skall givetvis Österåkers kommun liksom andra kommuner följa de lagar som stiftas i Riksdagen.

Givetvis skall Österåkers kommun se till att omhändertagande av toalettavfall från fritidsbåtar kan ske på ett smidigt och funktionellt sätt.

Båtliv, sidan 2 av 2

- 4 Båtbottenfärger med giftiga beståndsdelar skadar allvarligt skärgårdens flora och fauna. Forskning har pågått länge för att hitta vägar att minska miljöproblemen i sammanhanget. Olika dellösningar har tagits fram och satts i verket. Samtidigt är problemområdet komplext på många sätt och mer behöver göras. En kombination av åtgärder är nödvändig och bland annat kan LOVA-bidrag sökas för uppförande av miljövänliga båttvättar.

Vill ditt parti se till att en heltäckande och resurssatt åtgärdsplan mot giftiga båtbottenfärger upprättas och sätts i verket under mandatperioden i samarbete med experter och ideella organisationer på området?

Ja *Kd, V, Rp och C har kryssat här*

Nej

Kommentera gärna:

Fp: En nationell fråga där vad som anses som olämpligt har varierat över tid.

C: Vi kommer att arbeta för att miljön får högsta prioritet i Österåker kommun och att de nya miljömålen tas är för oss prioriterade. Vi ser gärna ett övergripande "Rädda Östersjö"-projekt dit resurser allokeras. Giftiga båtbottenfärger är ett av de problem vi måste ta tag i och göra något åt

Rp: Detta arbete är långsiktigt och måste fortsätta drivas enligt en långsiktig plan.

Mp: Arbetet med att få bort gifter i vår miljö har länge varit prioriterat för miljöpartiet. Om det ska ske med ovan upplägg kan vi inte ta ställning till idag.

S: Vi vill självklart bidra till att giftiga båtbottenfärger inte används. Kan detta göras på ett bra sätt i samarbete med båtklubben och andra organisationer är det positivt. I vårt budgetförslag för Österåkers kommun år 2014 har vi lagt ytterligare 600 tkr. Där har vi särskilt uttryckt att vi vill bidra till att rädda Östersjön bland annat genom att bygga en båttvätt som tvättar skrovet under vattenlinjen med en borste som för ut miljögifterna av bottenfärg till slutna tank. Båttvätt med högtryckstvättar vid uppläggning på hösten bör inte få vara tillåtet i Österåkers kommun då vattnet rinner ut i våra sjöar och hav. Dessutom har vi påpekat i vårt kommunala budgetförslag att de båtvrak som finns lite här och var i kommunen borde bärgas innan alltför mycket farliga gifter rinner ut i vattnet.

Föreningens kommentar:

Toalettavfall som släpps ut i vattnet är ett besvärligt hot mot vår skärgårdsmiljö. Det verkar, glädjande nog, finnas en politisk majoritet för att göra det som krävs inom Österåker. Giftiga båtbottenfärger är ett annat problem, som är svårare att hantera. Enligt vår tolkning är åtminstone sex av de politiska partierna i kommunfullmäktige beredda att aktivt bidra till att lösa problemet. Moderaterna har trots flera påstötningar valt att inte svara på enkäten.

Naturskola, livsmedel och odlingsbar mark, sidan 1 av 6

- 1 Större delen av Sveriges barn lever numera i tätort. Tillgång till natur på nära håll och möjligheter till möten med djur och natur minskar dramatiskt.

I Sverige finns organisationen Naturskolan I Sverige som arbetar tillsammans med Naturskyddsföreningen för att ge barnen mer kunskap om naturen och människans villkor i förhållande till den. Naturskolan bedriver en väl utprövad och dokumenterad naturpedagogik i undervisningen, och det har visat sig ge bra resultat också för barnens inläring och för att ge dem en lugnare och mindre stressande arbetsmiljö.

Skolorna i Österåker har erbjudits fortbildning om naturpedagogik i samarbete mellan Naturskolan och Naturskyddsföreningen. Ett stort antal skolor och pedagoger i kommunen har nappat på detta och deltagit i denna naturpedagogutbildning. Naturpedagogerna tar lärare och elever till naturen och någon särskild skolenhet behöver inte inrättas. Erfarenheterna är goda och verksamheten behöver spridas och utvecklas så att alla elever får möjligheter att tillägna sig mer kunskap om natur och människans villkor i förhållande till den.

Kommer ditt parti verka för att Österåker under mandatperioden inrättar en Naturskola med en särskilt anställd naturpedagog som resurs för kommunens alla skolenheter?

Ja *V, Rp och C har kryssat här*

Nej *Kd har kryssat här*

Kommentera gärna:

Fp: Detta är ingen kommunal angelägenhet och ingår inte i skolans huvuduppgift enligt skolplan. Däremot skulle vi gärna stötta ett privat initiativ i denna fråga.

C: Ja, eventuellt. Jag ska göra ett studiebesök på Naturskolan i Upplands Väsby i augusti efter sommaruppehållet för att höra mer om deras verksamhet. I Upplands Väsby är det över 3000 skolbarn årligen som besöker Naturskolan och det är en lyckosam resurs för skolan. Den ska i sådana fall ligga under Miljö- och hälsoskyddsnämnden så att risken är mindre att den prioriteras bort. Vi skulle också vilja utöka denna skola till att även ha ett större fokus på jordbruk och livsmedelskunskap där eleverna får kunskap om matens ursprung och vad deras egen konsumtion har för påverkan på djurhälsa och miljö.

Kd: Inte en anställd pedagog - men gärna stöd till en viktig insats i naturvården

Rp: Roslagspartiet kommer att arbeta för förslaget och för att skolans pedagoger får inflytande över den slutliga praktiska realiseringen.

Mp: Det låter intressant, men vi är för lite insatta i detta för tillfället

S: Ytterligare resurser till skolan är ett av våra främsta vallöften och satsningar som vi vill driva igenom. Tillsammans med de satsningar som en Socialdemokratisk regering skulle ge Österåker i form av mindre klasser och fler lärare, specialpedagoger (vår andel 62 lärare) så finns givetvis en möjlighet, om skolorna så önskar att utforma en sådan tjänst. Hur ytterligare resurser skall nyttjas och hur vi skall utveckla skolan så att fler elever går ut skolan med de kunskaper de har rätt till det vill vi göra tillsammans med skolornas rektorer och personal och utifrån det forma ett handlingsprogram. Funderingar över vilken profil nästa skola som bör byggas här i Österåker ska ha blir en fråga som blir aktuell den ...

Fortsättning nästa sida

Naturskola, livsmedel och odlingsbar mark, sidan 2 av 6

... dagen då det finns uppgifter om att behovet av ytterligare skolor utöver den ombyggnad och modernisering som just nu sker på Söraskolan framförs. Av tillgängliga uppgifter så har vi inte uppfattat att det finns behov just nu och närmaste överblickbara tiden framöver av ytterligare skolor. Om det längre fram finns behov av ytterligare skola och efterfrågan på en Naturskola finns från medborgarna i kommunen så har vi inte något emot att det kan få en sådan inriktning.

V: Bra förslag! Positiva upplevelser i naturen är grunden för att förklara ekologiska samband och för att förstå miljöfrågorna.

Naturskola, livsmedel och odlingsbar mark, sidan 3 av 6

- 2 I riksdagsbeslut 2006 fastslogs att inriktningen bör vara att från 2010 ska 25 % av den offentliga konsumtionen av livsmedel vara ekologiska livsmedel. Vid vår enkät inför valet 2010 svarade samtliga partier (förutom Roslagspartiet) att man skulle kräva att denna målsättning genomfördes i vår kommun. År 2012 var 12 % av Österåkers konsumtion av livsmedel i offentlig verksamhet ekologisk och år 2013 var 17 % av konsumtionen ekologisk. Utöver de ekologiska livsmedlen bör man erbjuda mer vegetarisk kost, samt i möjligaste mån välja närodlade produkter.

Kommer ditt parti att verka för att:

- uppnå 25 % ekologiska livsmedel snarast men senast 2016?
Mp, Kd, V, Rp och C har kryssat för att de stöder vårt förslag.
- under mandatperioden öka andelen vegetabilisk kost i offentlig verksamhet?
Mp, Kd, V och C har kryssat för att de stöder vårt förslag
- under mandatperioden öka andelen närproducerade livsmedel i offentlig verksamhet?
Kd, V, Rp och C har kryssat för att de stöder vårt förslag

Och om ni kryssat för något av alternativen ovan, hur anser ni att man bör ge förvaltningen direktiv om detta/dessa uppdrag?

C: Vi kommer att arbeta för ett mål på 50% ekologiskt till år 2020. Det är möjligt att ett delmål blir 25% till 2016. Vi vill även öka andelen vegetabilisk kost och närproducerade livsmedel i offentlig verksamhet. Detta går att göra på olika sätt, exempelvis genom en vegetarisk och en "kött"-rätt dagligen. Idag serveras på vissa skolor 2 rätter (kött, fisk, kyckling) och dessutom olika rätter med specialkost. 1 "kött"-rätt + 1 vegetarisk rätt + att personal portionerar upp mat på tallrikar så går det också att minska svinnet och få en jämnare fördelning av maten på tallriken. Direktiven tas genom beslut i Kommunfullmäktige.....

Kd: Ge förvaltningen i uppdrag att komma med förslag hur dessa ökningar skall kunna genomföras

Rp: Förvaltningen och inköp bör få direktiv att redovisa inköp av ekologiska och närproducerade livsmedel tillsammans med kostnadsjämförelser med billigaste alternativ. Politikerna får då fakta att debattera och besluta om. Det skall poängteras för inköp att EU-direktiven nu tillåter delade inköp från flera små leverantörer (som inte klarar tidigare krav på volymer).

Mp: Vi har under 2013 lagt en motion om en köttfri dag i kommunala verksamheter, den röstades tyvärr ner.

V: Genom klimat och miljöstrategin måste kommunfullmäktige sätta mål och fastställa hur vi ska nå dit. I verksamhetsplanen för 2015 och 2016 måste detta finnas med som delmål. De politiska målsättningarna måste förvaltningen verkställa i den dagliga verksamheten, ex i matinköp till skolor och äldreboende.

Fortsättning nästa sida

Naturskola, livsmedel och odlingsbar mark, sidan 4 av 6

Kommentera gärna:

Fp: Vi vill att alla skolor ska ha egna tillagningskök. Österåker har bl.a. vunnit priser för sin fina skolmat. Vid upphandling ska vi ställa tydliga krav på miljö-, klimat- och djurskydd. Upphandlingarna bör också delas upp så lokala bönder kan buda på delar. Ingen lokal bonde kommer t.ex kunna leverera bananer.

Rp: Roslagspartiet anser att kvalitet i maten är mycket viktigt för resultaten i skolan och i vården.

S: Givetvis vill vi stödja inköp av ekologiska livsmedel. Alla elever i skolan skall alla dagar erbjudas ett vegetariskt lunchalternativ. Är det möjligt att kommunen kan inhandla närproducerade livsmedel ser vi det som positivt. Vid de kontakter vi haft med lokala producenter så har en svårighet varit att kontinuerligt kunna leverera de varor som kommunen, tillexempel skolorna behöver. Så även om ambitionen finns, så kan andra faktorer som till exempel tillgång till produkter utgöra hinder.

V: Tyvärr verkar inte miljömålen följas upp och utvärderas. Vänsterpartiet kräver varje år att det redovisas ett miljöbokslut, som det finns beslut på, men som inte presenteras.

Naturskola, livsmedel och odlingsbar mark, sidan 5 av 6

11 I Österåkers kommun var den totala Åkerarealen 1985, 2 519 ha. Då bodde här 26 324 invånare. Det innebar att det fanns strax under 1 000 kvadratmeter åker per person. 2007 hade vi knappt hälften så mycket åker per person. Om utvecklingen fortgår på samma sätt har vi 2029 ungefär 250 kvadratmeter åker per person i kommunen. Vad gäller inflyttningen till kommunen planeras den att vara ännu större än vad dessa siffror utgår från. Denna utveckling sker trots att Miljöbalken säger följande om jordbruksmark 3 kap § 4

"Jord- och skogsbruk är av nationellt betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk."

En kraftig urbanisering där åkerjord förvandlas till vägar och bebyggelse i en snabb takt pågår. Politiker har skyldighet att fatta beslut som inte berövar framtida generationer dess möjlighet att leva med god livskvalitet i en uthållig användning av naturens resurser.

Kommer ditt parti att under mandatperioden verka för att någon eller några av nedanstående åtgärder vidtas?

- Införa en mycket restriktiv politik när det gäller att bebygga odlingsbar mark.
Mp, V, Rp och C har kryssat för att de stöder vårt förslag.
- Införa riktlinjer om att även vid övrig planläggning av vägar och andra hårdgjorda ytor undvika odlad mark.
Kd, Rp och C har kryssat för att de stöder vårt förslag.
- På olika sätt uppmuntra egen odling av livsmedel, t ex avsätta områden som koloniområden
Mp, Kd, V och C har kryssat för att de stöder vårt förslag.
- Uppmuntra skolor och förskolor att ha skolträdgårdar med fruktträd, bärbuskar och ettåriga ätbara växter.
Mp, Kd, V, Rp och C har kryssat för att de stöder vårt förslag.
- Ge bättre förutsättningar för lokal yrkesmässig livsmedelproduktion i kommunen.
Mp, Kd, V, Rp och C har kryssat för att de stöder vårt förslag.
- Har partiet egna förslag?

C: I skolan införa pedagogik "Var maten kommer ifrån" och initiera ett "livsmedelskunskaps"-projekt där en lokal jordbrukare får i uppdrag att odla grödor på uppdrag av kommun och leverera till de offentliga köken. Då kan skolbarn besöka och lära sig mer om detta - följa grödans väg från sådd till skörd och slutligen tallrik. Även besöka gård där kött och mjölk kommer ifrån tillhör allmänbildningen.

V: Ja. Att kommunen anordnar en bondesmarknad

Fortsättning på nästa sida

Naturskola, livsmedel och odlingsbar mark, sidan 6 av 6

Kommentera gärna:

Fp: Vi värnar natur, men vi måste också ta vårt ansvar för Stockholms tillväxt. Speciellt i de centrala delarna av kommunen. Vi har stora arealer mark i kommunen som kan tas i anspråk till jordbruk för den som är intresserad. Vi kan dock aldrig tvinga människor till detta yrke. Vi ser positivt att initiativ som "Barnens trädgård" på Länsmansgården eller förskolor som odlar tillsammans med barnen för att utveckla en medvetenhet kring var det vi äter kommer ifrån.

Rp: Roslagspartiet verkar för att så långt som möjligt behålla och utveckla lokal livsmedelsproduktion. Roslagspartiet respekterar också fastighetsägares och markägares rättigheter att utveckla och anpassa sin verksamhet till rådande lokala och globala marknader.

Mp: Mp har många gånger framfört dessa skäl när jordbruksmark föreslås exploateras, inte minst i fallet Täljöviken som var ett flagrant beslut i strid med miljöbalken. God jordbruksmark kommer att bli en bristvara för kommande generationer.

S: Vi uppmuntrar gärna skolor och förskolor att ha egna trädgårdar och odlingar. I kommunen finns redan idag flera platser för koloniträdgårdar, och finns behov av ytterligare områden så får vi titta närmare på det. Naturligtvis är odlingsbar åkermark värdefull och ska bevaras. Men man kan inte blunda för det faktum att när en kommun, som Österåker, som i princip till övervägande del ursprungligen bestått av åkermark expanderar, när bostäder ska byggas blir det alltid en avvägning mellan behoven av bostäder och bevarandet av åkermark. De flesta bostadsområdena, i vart fall radhusområden har genom åren byggts på just åkermark. Vi uppfattar att det redan finns tillräckliga restriktioner vad gäller just åkermarken och varje markägares önskan om bebyggelse prövas enligt alla lagar och regler från fall till fall. Åkermarken som en del i de öppna landskapen är ju också en del i en helhet, vår inställning är att sådan mark skall hanteras restriktivt (är reglerat dessutom på högre nivå). Men som sagt markanvändningen är sådan som ständigt prövas över tid, och där behov prövas och ställs mot varandra.

Föreningens kommentar:

Naturskyddsföreningen anser att vi måste arbeta för att få till stånd en hållbar utveckling i Österåker. Som ett led i detta arbete ser vi att det är viktigt att barn får kunskaper om naturen och människans villkor i förhållande till naturen, att vi äter mer ekologiska, vegetabiliska och närodlade livsmedel och att vi bevarar tillräckligt med åkermark inom Österåker för att kunna bibehålla möjligheterna till närodling i ett längre tidsperspektiv. Allt detta ser vi har stor betydelse för en nå en hållbar samhällsutveckling. I dessa frågor förefaller politikernas kunskaper något mindre. Det finns ändå visst politiskt stöd för åtgärder såsom fortbildning för lärare i form av så kallad Naturskola och fastställda mål för att öka andelen ekologiska, vegetabiliska och närodlade livsmedel i offentlig verksamhet. I övriga frågor är partierna mer splittrade. Moderaterna har trots flera påstötningar valt att inte svara på enkäten.

Kommunikation och bebyggelse, sidan 1 av 5

7 Kommunen har en cykelplan som visat sig vara otillräcklig. T.ex. har fortfarande ingen cykelväg byggts mot Täby/Stockholm. Flera andra planerade cykelvägar är inte heller färdiga. Vi anser att redan planerade och beslutade cykelvägar också måste anläggas men även att planering av nya cykelvägar måste genomföras konsekvent då man planerar nya bostadsområden. Cykelvägar till närmaste kollektiva trafikpunkt måste etableras samtidigt med att flerbostadsområden byggs för att bli ett attraktivt alternativ och därmed minska biltrafiken.

7a Kommer ditt parti att arbeta för att redan planerade och beslutade cykelvägar genomförs under mandatperioden?

Ja *Fp, C, Kd, Mp, Rp och V har kryssat i här*

Nej

Kommentera gärna:

C: Vi vill även satsa på cykel som eget trafikslag. Vi vill ha en reviderad cykelplan samt upprätta cykelvägar både i anslutning till andra kommuner och inom kommun. Prioriterat är cykelvägar till resecentra (knutpunkter) för kollektivtrafik med bra cykelparkeringar och vi ska ha säkra cykelvägar till skolor och till kommunens badplatser. Dessutom ska vi arbeta för att uppföra en kustväg för cykel - för rekreation och cykelturism. Vid Ljusterö ska cykelväg uppföras mellan väg 276 och färjeläget samt på Ljusterö från färjefästet till Torget och en väg till Linanäs och en till Åsättra hamn. Vi ser gärna ett samarbete politiker, tjänstemän och cykelfrämjandet (enligt dansk modell) för att arbeta fram förslag hur vi kan öka cyklandet i kommunen.

Rp: Roslagspartiet har länge verkat för en utbyggnad av gång, cykel och ridvägar i kommunen. När det gäller cykelvägen mot Täby/Stockholm anser Roslagspartiet att kommunen skall agera tuffare i förhandlingarna med markägaren.

Mp: Miljöpartiet tillsatte extra pengar i sin budget 2014 för att öka takten i arbetet med att fullfölja cykelplanen bl.a. gång- och cykelvägen till Domarudden.

S: Genom samarbetet NORDOST har cykelväg Täby/Stockholm diskuterats som en möjlighet. Vi har dock fått intrycket att det mer handlat om en cykelautostrada för mer professionella cyklister som garanterat åker mycket snabbt och förbud mot långsamåkande har nämnts, något som vi lyft ögonbrynet inför, frågan verkar ha en lång väg kvar innan några beslut är aktuella.

Om en sådan cykelförbindelse kommer till så självklart skall Österåker försöka på ett bra sätt knyta samman med cykelförbindelse till Täby.

Att cykelvägar planeras till närmaste kollektiva trafikpunkt när nya bostadsområden anläggs vill vi gärna verka för.

Kommunikation och bebyggelse, sidan 2 av 5

7b Kommer ditt parti att arbeta för att cykelvägar konsekvent anläggs samtidigt med nybyggnad av flerbostadsområden till närmaste kollektiva trafikpunkt?

Ja *Fp, C, Kd, Mp, Rp och V har kryssat i här*

Nej

Kommentera gärna:

Fp: Framförallt också till skolor och annan kommunal service.

C: Ja, vi vill även se hur cykel p-norm skulle kunna användas i samband med detta. Cykelvägar ska anläggas som standard vid nybyggnation. Det ska vara separata gång- och cykelvägar. Cykel ska vara ett eget trafikslag.

Rp: Roslagspartiet verkar på bred front för att minska bilpendlandet från kommunen. Cykelvägar och cykelparkeringar i anslutning till kollektivtrafik är en del i detta arbete.

S: Genom samarbetet NORDOST har cykelväg Täby/Stockholm diskuterats som en möjlighet. Vi har dock fått intrycket att det mer handlat om en cykelautostrada för mer professionella cyklister som garanterat åker mycket snabbt och förbud mot långsamåkning har nämnts, något som vi lyft ögonbrynet inför, frågan verkar ha en lång väg kvar innan några beslut är aktuella.

Om en sådan cykelförbindelse kommer till så självklart skall Österåker försöka på ett bra sätt knyta samman med cykelförbindelse till Täby.

Att cykelvägar planeras till närmaste kollektiva trafikpunkt när nya bostadsområden anläggs vill vi gärna verka för.

Kommunikation och bebyggelse, sidan 3 av 5

- 8 Den intensiva biltrafiken i kommunen tyder på att en stor andel av kommuninvånarna inte anser sig kunna klara sina arbetsresor med kollektiva färdmedel. Fler attraktiva och utökade infartsparkeringar behövs och kan minska denna biltrafik. Avstånden inom kommunen gör att vi också ofta använder bilen för korta resor även till service, skolan och andra aktiviteter. Detta bilbehov kan till stor del ersättas av ett modernt elbilsystem. Österåker skulle kunna stå som modell för elbilsförsök i regionen.

Kommer ditt parti att arbeta för genomförandet under mandatperioden av försök med ett system där användning av el-bilar underlättas, inklusive särskilda parkeringar med laddningsstolpar under mandatperioden?

- Ja *C, Kd, Mp, Rp och V har kryssat i här*
- Nej

Kommentera gärna:

Fp: Vi är inte säkra på att elbilar ensamt utgör framtidens fordonspark, utan vi kan även tänka oss andra miljövänliga drivmedel.

C: Ja, men det löser inte trafikproblemen i kommunen. Vi måste utöver det upprätta ordentliga resecentra även norr om tätorten. Direktbussar in till stan från exempelvis Skärgårdsstad och Margretelund. Spårbil som nytt kollektivtrafikslag är också ett alternativ för nya området Åkersberga-Kanalstaden-Stava.

Kd: Dock måste även infartsparkeringar för icke elbilar utökas

Rp: Roslagspartiet anser att offentliga medel skall användas klokt och effektivt. Elbilsprojekt skall bara genomföras i former som med hög sannolikhet kan förutses bli framgångsrika. Exempel kan vara i kommunal verksamhet som hemtjänstens fordonspark och Armadas fastighetsskötare. Elbilsprojekt kombineras gärna med laddstationer utrustade med solceller.

Mp: Bästa sättet att ta sig till sin arbetsplats, skola eller kollektivtrafik är med cykel eller som gående. Vi vill också underlätta för dom bilister som vill använda el eller biogas som drivmedel. Detta kan göras med t.ex. laddstolpar och att kommunen verkar för att vi får ett tankställe för biogas.

S: Ja, vi vill arbeta för att underlätta användningen av el-bilar.

Kommunikation och bebyggelse, sidan 4 av 5

9 Nya bostadsområden måste planeras ur ett hållbarhetsperspektiv. Idag finns stor kunskap om energieffektiva hus och många kommuner ställer krav på att exploatörerna håller vissa nyckeltal i nyproduktionen. Exempelvis används mycket ofta ett förbrukningsmax om 55 kWh/m² i dagens nyproduktion. Solceller som integreras i bebyggelsen är enkla åtgärder för att öka andelen el som är miljömässigt hållbar och minskar förbrukningen av el baserad på fossila bränslen.

Byggnad i närheten av kollektiva trafikförbindelser är också viktigt så att vi uppnår den minskning av utsläpp från trafiken som beslutats. För att minska antalet bilresor försöker man i många kommuner att inrätta bilpooler. Detta minskar effektivt användning av bil, främst för korta resor, och reducerar också behovet av antal P-platser vilket är positivt ur andra aspekter, bl.a. kan mer park- och grönytor anläggas i närheten av bostadsområdena om man behöver mindre mark för P-platser.

Kommer ditt parti att under mandatperioden verka för att:

nyckeltal införs i nyproduktionen, exempelvis 55 kWh/m²/år?

C, Kd, Mp, Rp och V har kryssat i här

solceller för lokal elproduktion integreras i nyproduktionen?

C, Kd, Mp, Rp och V har kryssat i här

inrättande av bilpooler främjas i samband med nyproduktion av flerbostadsområden?

C, Kd, Mp, Rp och V har kryssat i här

Och om ni kryssat för något av alternativen ovan, hur anser ni att man bör ge förvaltningen direktiv om detta/dessa uppdrag?

C: Ja, vi vill se en cykelnorm och spårbilsnorm en minskad p-norm. Vi vill redan i detaljplanen underlätta för installation av solceller. Premiera och inför reducerad bygglovstaxa för energieffektiva hus.

Rp: Roslagspartiet tror på att vi kan påverka utvecklingen genom att sätta mål, mäta och redovisa nyckeltal.

Mp: Det införs i detaljplaner och exploateringsavtal.

Kommentera gärna:

Fp: Frågan om nyckeltal i nyproduktion är en nationell fråga. Det är mycket viktigt med ett hållbart byggande men aktörerna på marknaden bör bestämma hur. Bilpool är inte en kommunal angelägenhet, men privata initiativ stöts.

Rp: Roslagspartiet är också medveten om att kommunens geografi och brist på arbetsplatser gör att det är svårt att minska bilberoendet i många av kommunens bostadsområden. Nya bostadsområden måste planeras med hänsyn till det faktiska behovet av P-platser samtidigt som vi planerar för bättre kollektivtrafik. Fria infartsparkeringar är ETT sätt att åtminstone minska bilpendlingens sträckor.

Fortsättning på nästa sida

Kommunikation och bebyggelse, sidan 5 av 5

S: Vi vill givetvis verka för att alla hus/fastigheter byggs på ett så bra och hållbart sätt som möjligt. Det kan sannolikt ske på många sätt, dels med upplysning och information om de möjligheter som idag finns att bygg hållbart. Utvecklingen inom området går förhoppningsvis framåt, solceller kanske inte alls är lika effektivt som något nytt och annat i morgon, varför krav på just ett specifikt sätt snarare kan få motsatt effekt. Istället kanske man skall försöka hitta andra vägar och främja energisnåla bostäder.

För de hus/Bostäder som byggs idag och som har direktverkande el som källa där ligger vad jag kan se Boverkets byggregler redan nu på 55kWh/m2/år för just vår klimatzon.

När det gäller nyproduktion av hus så skall man ju kunna visa hur mycket energi det kommer att gå åt och redovisa det i en energideklaration.

Frågan om bilpooler i flerbostadsområden tycker vi är klart intressant som ett sätt att minska biltrafiken och genom det förbättra miljön.

Vi vill också verka för tillkomsten av minst ett bra P-plats/infartsparkering/skulle kunna vara i närheten av Runö station där Österåkersborna kan ställa sin bil och istället fortsätta färden in till Stockholm med kollektiva färdmedel. Vi vill försöka bidra till att allt fler åker kollektivt istället för att ta bilen.

Föreningens kommentar:

En hållbar utveckling för Österåker kräver att planeringen av kommunikationer och bebyggelse går hand i hand. En politisk majoritet vill därför satsa på cykelvägar. Även försök att underlätta användning av elbilar och åtgärder för att främja bilpooler verkar ha stort politiskt stöd. Det finns även stort politiskt stöd för att ställa större krav på energieffektivitet vid nyproduktion av bebyggelse, vilket vi ser som mycket positivt. Moderaterna har trots flera påstötningar valt att inte svara på enkäten.

Naturskydd, planering och medborgardialog, sidan 1 av 6

5 År 2003 åtog sig Österåkers kommun gentemot Länsstyrelsen att skydda Täljöviken, Träskmossen. Hackstaberget/Röllingby, Karsvreta Träsk och Trastsjöskogen som naturreservat senast 2013. Inför valet 2010 ställde vi frågan till alla partier om man skulle verka för att bilda naturreservat i dessa områden. Svaren blev mycket skiftande och man var bara överens om att skydda Karsvreta. Karsvreta Träsk har man därefter beslutat om ska inrättas som naturreservat.

Trots tidigare beslut i kommunen om att skydda naturområden verkar utvecklingen gå åt ett annat håll. En ny Översiktsplan ska upprättas under mandatperioden. Det känns därför mycket angeläget att höra ditt partis åsikt om hur man ska säkra att tidigare tagna beslut kommer att följas i utvecklingen av kommunen. I december 2010 antog kommunfullmäktige "Strategi för hantering av de gröna frågorna" (s.k. Grönplan) och där finns ovan angivna områden med som skyddsvärda, och också en hel del andra. Grönplanen innehåller en mycket genomarbetad inventering av kommunens grönområden och dess värden.

5a Kommer ditt parti att verka för att Grönplanen ska användas under mandatperioden:

som underlag när man nu gör en ny Översiktsplan?

Mp, Fp, Kd, V, Rp och C har kryssat här

i den löpande verksamhetsplaneringen inför nya exploateringar?

Mp, Fp, Kd, V, Rp och C har kryssat här

Och om ni kryssat för något av alternativen ovan, hur anser ni att man bör ge förvaltningen direktiv om detta/dessa uppdrag?

Fp: I samband med att en ny översiktsplan tas fram bör även grönplanen ses över och implementeras i översiktsplanen.

C: Översiktsplanen och grönplanen ska vara synkroniserade genom beslut i kommunfullmäktige

Kd: Hänsyn till Grönplan måste tas

Rp: Roslagspartiet är öppen för att nya goda idéer och nya fakta ska komplettera tidigare planer.

Mp: Det finns redan direktiv, problemet är att nuvarande majoritet inte följer dessa i praktiken.

Kommentera gärna:

Rp: Roslagspartiet verkar för att utvecklingen av kommunen skall göras med starkt fokus på att ta till vara kommunens unika naturvärden.

Mp: Miljöpartiet har under många år kämpat för detta.

S: Strategin för hanteringen av de gröna frågorna är ett mål och inriktningsdokument som avses ingå som underlag i den kommunala verksamhetsplaneringen, som ett bland flera underlag för beslutsfattande. Vi vill att så många som möjligt involveras när arbetet sätts igång med förslag till ny Översiktsplan och vi kommer att på alla sätt bidra till det. I kommunstyrelsen den 28 maj i år la vi fram ett tilläggsyrkande om att Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en plan och genomföra insatser för att främja dialog om översiktsplanen med medborgarna. Detta vårt tilläggsyrkande ställde sig hela Kommunstyrelsen bakom. ...

Fortsättning på nästa sida

Naturskydd, planering och medborgardialog, sidan 2 av 6

... Vi socialdemokrater har lagt ett konkret förslag i Österåkers kommunfullmäktige om att kommunen inrättar en plats centralt i Åkersberga för ständig dialog, där Österåkersborna kan komma och ta del av förslag, tycka till - träffa politiska företrädare. Vårt förslag tillkom då vi blev inspirerade av det dialogcenter som finns i Upplands Väsby - som heter Väsbylab.

5b Kommer ditt parti att verka för att man genomför en dialog med kommuninvånarna för att utarbeta en ny och hos kommuninvånarna förankrad Översiktsplan?

Ja *Mp, Fp, Kd, V, Rp och C har kryssat här.*

Nej

Kommentera gärna:

C: Vi vill utarbeta en ny översiktsplan genom medborgardialogmöten

Rp: Roslagspartiet vill utveckla möjligheterna till verklig dialog med invånarna i planområdena. Roslagspartiet är också medveten om att en politisk majoritet måste väga olika intressen mot varandra. Invånarna ska vara säkra på att deras synpunkter har vägts in då beslut fattas, även om besluten går emot vissa intressenter.

Mp: Miljöpartiet har konsekvent arbetat för detta och även i andra planer. Vi röstade bl. a. för en folkomröstning i Täljöviksfrågan.

S: Se svar 5a ovan

Naturskydd, planering och medborgardialog, sidan 3 av 6

6 Wira/Östanå-Roslagskulla är ett särskilt skyddsvärt område med stora kultur- och naturvärden som också specificeras och omnämns som särskilt skyddsvärt i Grönplanen. Området ligger dessutom i Angarnkilen. Kilen ska också skyddas enligt beslut tagna i samband med RUFSS 2010 (Stockholmsregionens regionala utvecklingsplan).

Kommer ditt parti att verka för att detta område skyddas mot exploatering med stöd av RUFSS 2010 och Grönplanen?

Ja *Mp, Kd, V, Rp och C har kryssat här*

Nej

Kommentera gärna:

Fp: Den privata mark som finns här äger kommunen inte rätten att bestämma över, men exploateringen bör gå varsamt fram i detta område.

C: Vi anser att delar av Östanå där sågverk och lagerlokaler har legat kan bebyggas med försiktighet. Däremot området runt slottet och parkområdet bör bevaras i sin helhet.

Rp: Roslagspartiet respekterar också fastighetsägares rättigheter.

Mp: Vi har motsatt oss exploateringen i detta område av bl.a. skälen ovan. Dessutom har vi yrkat på att strandskyddet vid Östanå ska ligga kvar.

S: Vi Socialdemokrater har yrkat avslag på detaljplan och förslag på exploatering med nytt bostadsområde Östanå. Vi har gjort det av flera skäl bland annat för att trafiken på väg 276 inte klarar sådan stor påfyllnad av biltrafik. Men även för att värna naturen med till exempel Lo-ån. Utbyggnaden av Österåker med nya bostadsområden har vi sedan länge hävdad främst skall ske i Åkersberga, söder och väster därom.

Naturskydd, planering och medborgardialog, sidan 4 av 6

- 10 Den planerade exploateringen i Täljöviken väckte stora protester som ledde till krav på folkomröstning i frågan. Kommunfullmäktige avslag denna begäran men medgav att man i framtiden ville förbättra dialogen med invånarna.
- Kommer ditt parti att under mandatperioden verka för någon eller några av nedanstående tänkbara åtgärder för förbättrad dialog med invånarna när det gäller planfrågor?
- Bjuda in till samtal inför arbetet med Översiktsplanen?
Mp, Fp, Kd, V, Rp och C har kryssat här
- Bjuda in till samtal i tidigt skede i nya planärenden för att uppnå en reell dialog?
Mp, Fp, Kd, V, Rp och C har kryssat här
- Inför översiktsplaneringen sätta av personalresurser som aktivt ska arbeta för att engagera så många invånare som möjligt i arbetet.
Mp, Fp, Kd, V, Rp och C har kryssat här
- På ett tidigt stadium i översiktsplaneringen gå ut med underlagsmaterial som studiecirkel, föreningar eller andra grupperingar inom kommunen kan lämna synpunkter på.
Fp, Kd, V och Rp har kryssat här
- På ett lättillgängligt sätt sammanställa alla inkomna synpunkter på översiktsplaneringen och tydligt förklara hur och varför synpunkterna har beaktats eller inte.
Mp, Fp, Kd, V, Rp och C har kryssat här
- Inför uppstart av arbete med nya detaljplaner och planprogram informera de som bor eller är verksamma i området om att ett arbete de berörs av kommer att starta och begära in idéer.
Mp, Fp, Kd, V och Rp har kryssat här
- Öka möjligheterna till folkomröstningar i kontroversiella planärenden?
Mp och V har kryssat här
- Har partiet egna förslag?
- C: Ja. Införa ett råd för medborgardialog, som exempelvis Upplands Väsby kommun. Där har fokus legat på att hitta nya dialogplattformar för olika frågor som berör de boende i kommunen.*
- Mp: Ja. Vi kan också tänka oss medborgarpaneler och omröstningar på nätet.*
- Kommentera gärna:
- Fp: Det görs redan idag. Utmaningen är att få invånarna delaktiga tidigare i processen så att inga krav på folkomröstningar ska behöva uppkomma*
- C: Vi i Centerpartiet var för en folkomröstning för Täljöviken. Vi är för att bjuda in till samtal med Översiktsplanen. Vi vill gärna att kommuninvånarna är delaktiga och att vi bjuder in till dialog under planarbetet. Personalresurser krävs för att det ska bli ett bra engagemang och att informationen ska nå ut. För översiktsplaneringen ska det ske i enlighet med vanlig medborgardialog. Hur detta sker får tjänstemän bäst avgöra. Att på ett lättillgängligt sätt sammanställa alla inkomna synpunkter på översiktsplaneringen och tydligt förklara hur och varför synpunkterna har beaktats eller inte, menar vi görs redan av inkomna ...*

Fortsättning på nästa sida

Naturskydd, planering och medborgardialog, sidan 5 av 6

... hur och varför synpunkterna har beaktats eller inte, menar vi görs redan av inkomna synpunkter. Att inför uppstart av arbete med nya detaljplaner informera de som bor där..., etc – detta görs redan idag. Öka möjligheter till folkomröstningar i kontroversiella planärenden – det finns möjligheter redan idag i enlighet med god demokratisk ordning

Kd: Till punkten folkomröstningar: Behovet av folkomröstningar måste alltid noga övervägas.

Rp : Roslagspartiet drev aktivt frågan om folkomröstning om Täljöviken. Roslagspartiet anser att möjligheterna till folkomröstningar i planärenden redan finns. Problemet har varit att majoriteten av kommunpolitikerna inte har vågat följa invånarnas krav på folkomröstning. Roslagspartiet är medvetet om svårigheterna att tidigt i planprocesserna väcka berörda invånarens intresse för planfrågorna. Detta är en politisk utmaning som antagligen kan mötas med ett antal politiska åtgärder. * Direktiv till förvaltningarna att tidigt publicera arbetsmaterial och inbjuda till dialog * Större nyttjande av sociala medier * Utbyggnad av "eKommunen" och invånarnas möjligheter till identifierad, säker, elektronisk dialog med förvaltningarna.

Mp: Miljöpartiet har under många år arbetat för en bättre medborgardialog, ofta i motvind tyvärr. Men 2013 fick miljöpartiet igenom en motion om att alla invånare får möjlighet att lägga ett medborgarförslag. Det är ett första steg men arbetet måste fortsätta.

S: Vi kommer att bidra till att det blir en så bra process som möjligt när ny Översiktsplan skall arbetas fram som möjligt och med goda möjligheter för dialog. Eftersom vi inte råder över planeringsprocessen, det gör den nuvarande borgerliga majoriteten, kan vi bara framföra vår ståndpunkt och önskan om en bra dialog, i ett så tidigt skede som möjligt. Vår utgångspunkt är att alla medborgare här i Österåker erbjuds att ge sina åsikter. I det inbegriper vi också föreningar, organisationer. Precis som vi i tidigare fråga påpekat i vårt svar så har vi Socialdemokrater har lagt ett konkret förslag i Österåkers kommunfullmäktige om att kommunen inrättar en plats centralt i Åkersberga för ständig dialog, där Österåkersborna kan komma och ta del av förslag, tycka till – träffa politiska företrädare. Vårt förslag tillkom då vi blev inspirerade av det dialogcentern som finns i Upplands Väsby – som heter Väsby-lab. Vårt förslag innebär att personella resurser måste finnas här. Sammanställningar av inkomna synpunkter etc, görs redan i dag i planprocesserna, och dessa tar vi politiker del av, så det skall givetvis fortsättas att göras. Möjlighet att väcka fråga om folkomröstning är redan reglerad på högre nivå och faller inte inom ramen för den kommunala kompetensen att ändra på, utan Österåkers kommun skall givetvis följa de satta reglerna. Dessutom har Österåkers kommunfullmäktige infört möjligheten att lägga s k medborgarförslag. Vill avslutningsvis enbart kommenterar uttrycket "kontroversiella planärenden". Vad som ska definieras som kontroversiellt är svårt att säga rent generellt, då det i plan- och detaljfrågor alltid finns många och ofta helt olika uppfattningar bland människor. Vad som är kontroversiellt för någon är det inte alls för någon annan.

Fortsättning på nästa sida

Naturskydd, planering och medborgardialog, sidan 6 av 6

Föreningens kommentar:

Skydd av värdefulla naturmiljöer är en strategisk fråga när det gäller Österåkers utveckling och planeringen av ny bebyggelse. Mycket positivt är att det verkar finnas en klar politisk majoritet för att den så kallade Grönplanen ska väga tungt när en ny Översiktplan ska tas fram. Ett aktuellt fall rör exploatering av Wira-Roslagskulla, där det verkar finnas en stor politisk uppslutning för att skydda området helt eller till allra största delen. Mot bakgrund av erfarenheterna kring Täljöviken finns det också stor samsyn kring att dialogen med kommunens medborgare är viktig i planeringsfrågor och behöver förbättras på olika sätt. Moderaterna har trots flera påstötningar valt att inte svara på enkäten.